

**ZARZĄDZENIE
MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ**

z dnia 24 kwietnia 1936 r.

o zatwierdzeniu orzeczenia Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej dla przemysłu budowlanego na obszarze m. st. Warszawy z dnia 7 kwietnia 1936 r.

Na podstawie art. 3 ust. (2) pkt. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o nadzwyczajnych komisjach rozjemczych do załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 604) oraz § 44 i 45 rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 24 stycznia 1934 r. w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości oraz Ministrem Przemysłu i Handlu o wykonaniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o nadzwyczajnych komisjach rozjemczych do załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. Nr. 13, poz. 104) postanawiam, co następuje:

§ 1. Zatwierdzam orzeczenie Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej, powołanej na podstawie uchwały Rady Ministrów z dnia 24 marca 1936 r., wydanej w dniu 7 kwietnia 1936 r. w sprawie załatwienia zatargu na robotach budowlanych na

obszarze m. st. Warszawy, podane w załączniku do zarządzenia niniejszego.

§ 2. Jako datę wejścia w życie orzeczenia oznaczam dzień 1 kwietnia 1936 r.

Minister Opieki Społecznej:

(—) *Wł. Jaszczołt*.

Załącznik do zarządzenia Ministra
Opieki Społ. z dn. 24.IV. 1936 r. (poz. 188).

ORZECZENIE.

Nadzwyczajna Komisja Rozjemcza, powołana na podstawie uchwały Rady Ministrów z dnia 24 marca 1936 r., w myśl postanowień rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o nadzwyczajnych komisjach rozjemczych do załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 604) — w celu załatwienia zatargu w przemyśle budowlanym na obszarze m. st. Warszawy,

na posiedzeniach w dniach 6 i 7 kwietnia 1936 r. w Ministerstwie Opieki Społecznej w Warszawie, ul. Długa 38/40,

w składzie ustalonym zgodnie z §§ 8, 12, 13 i 37 rozporządzenia z dnia 24 stycznia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 13, poz. 104):

Przewodniczący — p. Marjan Klott, Główny Inspektor Pracy i Dyrektor Departamentu,
Członkowie: — p. Antoni Olbromski, Sędzia Sądu Apelacyjnego, delegat Ministra Sprawiedliwości,

p. Tadeusz Szanior, Naczelnik Wydziału, delegat Ministra Spraw Wewnętrznych,

wobec uchylecia się przez 2-ch ławników ze strony robotników i automatycznego ustąpienia 2-ch ławników ze strony pracodawców oraz wobec uchylecia się przez trzech pozostałych ławników ze strony pracodawców i automatycznego ustąpienia 3-ch pozostałych ławników ze strony robotników —

w obecności następujących uczestników zatargu ze strony pracodawców:

1) Stowarzyszenie Zawodowe Przemysłowców Budowlanych R. P. w osobach:

pp. Skąpskiego, St. Martensa, Pronaszk i Tad. Czosnowskiego,

2) Stowarzyszenie Producentów i Przemysłowców Posadzkarskich w Polsce w osobie:

p. Mieczysława Węgrowicza,

3) Cech Mistrzów Malarzy Chrześcijan m. st. Warszawy w osobach:

pp. E. Orzażewskiego, Pstrusińskiego i Fr. Dobrzelewskiego,

4) Cech Zrzeszonych Malarzy w osobach:

pp. H. Felda, N. Brunsteina,

5) Polski Związek Przedsiębiorstw Elektrotechnicznych w osobach:

pp. W. Czyża i K. Pacewicza,

6) Cech Zdunów na m. st. Warszawę w osobach:

pp. W. Polaka, R. Bieleckiego i Wł. Sadłowskiego,

7) Związek Właścicieli Przedsiębiorstw Urządzeń Zdrowotnych R. P. w osobach:

pp. M. Płoszajskiego i Pestkowskiego,

8) Niezrzeszone Przedsiębiorstwa Stolarsko-Budowlane, które wybrały do reprezentowania ich w charakterze uczestnika zatargu zbiorowego przed Nadzwyczajną Komisją Rozjemczą:

pp. Bolesława Sosnowskiego, Leona Łuczyńca i Henryka Hertza,

9) Niezrzeszone Przedsiębiorstwa Zduńskie, które w liczbie 11 wybrały do ich reprezentowania w charakterze uczestnika zatargu zbiorowego przed Nadzwyczajną Komisją Rozjemczą

p. Jana Stachiewicza,

10) Przedsiębiorstwo zatrudniające układaczy płytek terrakotowych, działające samodzielnie, a mianowicie:

Towarzystwo Zakładów Ceramicznych Dziwulski i Lange Sp. Akc. w osobie

p. Kochanowskiego.

ze strony pracowników:

1) Centralny Związek Zawodowy Robotników Budowlanych R. P. w osobach:

pp. Antoniego Romanowskiego, I Oddział Malarzy, Ignacego Martynowicza, Augustyna Pirutina, Władysława Kolbusza, Leona Możdżyńskiego, Antoniego Osukanego,

2) Związek Pracowników Budowlanych i Pokrewnych Zawodów Zjednoczenia Zawodowego Polskiego w R. P. — Ekspozytura Zarządu Centralnego w osobie:

p. Sieczko Walentego,

3) Centralny Związek Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ceramicznego i Pokrewnych Zawodów w Polsce w osobach:

pp. Feliksa Sochy, Bolesława Czerwińskiego, Gwidona Kurzeli, Bronisława Wąsiewicza, Feliksa Kapłana, Kazimierza Przybylskiego, Józefa Tyszelmana, Stanisława Materskiego, Czesława Kromera, Aleksandra Stachurskiego, Kazimierza Kozłowskiego, Władysława Witaszyńskiego, Franciszka Mleczka, Stefana Wozniaka, Stanisława Krasnodębskiego,

4) Związek Zawodowy Robotników Przemysłu Budowlanego Z. Z. Z. w Polsce w osobach:

pp. Maksymiliana Gomolińskiego, Wacława Kornaszewskiego, Antoniego Porębskiego, Franciszka Adamczyka, Zdzisława Kamińskiego, Ludwika Gotzmana, Fryderyka Bilmana, Marijana Debińskiego, Henryka Biernackiego, Stanisława Zwierzchowskiego,

5) Wydział Czeladzi przy Cechu Malarzy Chrzęścian w osobie:

p. K. Wierzbickiego,

6) Wydział Czeladzi przy Cechu Malarzy w osobach:

pp. Leona Stokowskiego; Jacka Fręcaka,

7) Związek Zawodowy Przemysłu Elektrotechnicznego w Polsce w osobie:

p. Juljana Marzyńskiego,

8) Zjednoczenie Zawodowe „Praca Polska” w osobie:

p. inż. Bolesława Mayzla,

9) Związek Metalowców, Hutników i Pokrewnych Zawodów Zjednoczenia Zawodowego Polskiego w osobie:

pp. Rygiera, Urbana, Wacława Keckiego i Walentego Sieczko —

po zbadaniu istoty zatargu, przeprowadzeniu postępowania dowodowego i wysłuchaniu głosów stron —

z w a ż y w s z y ,

że przemysł budowlany stanowi gałęź pracy, wymagającą ujednolnienia warunków pracy i płacy w taki sposób, aby w okresie sezonu kwestie te nie budziły sporów i nie powstrzymywały normalnego rozwoju akcji budowlanej, niezbędnej zarówno w interesie ogólnym — gospodarczym, jak i w celu zapewnienia pracy rzęszom bezrobotnych;

że utrzymanie należytego natężenia ruchu budowlanego jest zależne w znacznym stopniu od utrzymania poziomu zarobków na gospodarstwo uzasadnionej wysokości;

że jednak położenie gospodarcze wymaga uwzględnienia faktu szczupłości kredytów przeznaczonych na budownictwo ze strony zlecających budowy;

że Komisja docenia przedstawione przez organizacje robotnicze ciężkie położenie materialne robotników budowlanych ze względu na sezonowy charakter pracy, z drugiej jednak strony musi mieć na uwadze ogólne położenie budownictwa w Polsce oraz fakt, iż budownictwo prowadzone jest prawie wyłącznie z funduszy publicznych, co powoduje, iż w obecnym położeniu niema przesłanek gospodarczych do poważniejszych reform w dziedzinie płac;

że na przestrzeni okresu czasu od wydania poprzedniego orzeczenia w przemyśle budowlanym w Warszawie nie zaszły istotne zmiany w kosztach utrzymania, które uległy nawet obniżce o 5,5%, zwiększając odpowiednio siłę nabywczą zarobku nominalnego;

że Komisja zmuszona jest, w uwzględnieniu powyższych przesłanek, utrzymać w zasadzie poziom płac na niezmienionej wysokości, a z uwagi na ciężkie położenie robotników budowlanych pozostawić bez uwzględnienia żądanie organizacji pracodawców co do obniżki płac;

że, stabilizując w ten sposób co do samej zasady, dotychczasowy poziom płac, Komisja uważa za słuszne i celowe przeprowadzić w stawkach pewne korektywy, uwzględniając szczegółowo warunki pracy i odpowiadające im stawki pewnych kategorii robotników;

że, w szczególności Komisja uważa za słuszne, aby wynagrodzenie samodzielnego zbrojarza nie było niższe, niż wynagrodzenie cieśli pierwszej kategorii;

że, z kolei przez podniesienie stawki cieśli pierwszej kategorii w r. 1935 pomiędzy pozostałymi cieślami a cieślą pierwszej kategorii wytworzyła się niewspółmierna rozpiętość, wymagająca korektywy;

że w dalszym ciągu konieczne jest uporządkowanie warunków pracy malarzy, a mianowicie, bliższe określenie pojęcia malarzy II kategorii i pomocników malarskich;

że, w zakresie zasięgu terytorjalnego Komisja uważa za możliwe objęcie orzeczeniem terenów najbliższych i bezpośrednio przylegających do Warszawy, na których warunki budownictwa są całkowicie identyczne z budownictwem administracyjnego okręgu m. Warszawy i były objęte zatargiem;

że co do zasięgu zawodowego orzeczenia Komisja uważa, iż orzeczenie może dotyczyć robót ściśle z budownictwem związanych, czyli robót ziemnych, murarskich, ciesielskich, betoniarzów, ponadto zaś orzeczenie winno objąć roboty malarskie, posadzkarskie, zdunskie i terrakociarskie, o ile są wykonywane na zasadzie umowy o pracę, a nie na zasadzie umowy o dzieło;

że orzeczenie jednak nie może objąć robót stolarsko - budowlanych, albowiem w zakresie stolarsko - budowlanym odrębną umowę zbiorową dla tego zawodu dotychczas nie było, tem więcej, iż odróżnienie stolarsza budowlanego od stolarsza meblowego nie jest praktycznie możliwe, w tym zakresie same strony nie przeprowadzały wyróżnienia robót stolarsko - budowlanych z pozostałości robót ogólnie - stolarskich i nie istnieją żadne w tym zakresie umowne określenia pojęć lub chociażby ogólne zarysy taryfy stawek, która mogłaby być ułożona tylko przez strony, a nie może być sztucznie konstruowana przez Komisję;

że odnośnie zawodu instalacyjno - elektrycznego — w wawodzie tym obowiązujące do dnia 4 listopada 1936 r. umowa zbiorowa, wobec czego nie zachodzą warunki formalne, niezbędne do wydania orzeczenia;

że z kolei odnośnie zawodu instalacji urządzeń zdrowotnych Komisji przedstawiono wprawdzie projekt umowy, jednak w roku bieżącym projekt ten nie mógł być włączony do orzeczenia, gdyż pomiędzy stronami zachodziła zasadnicza rozbieżność zdań odnośnie określenia kategorii monterów i określenia tego Komisja na własną rękę bez uprzedniego opracowania materiału przez strony dokonać nie mogła, ani też nie była uprawniona odsyłać określenia pojęć do bezpośrednich rokowań stron, a tem samem na bieżący sezon Komisja nie mogła ustalić taryfy warunków wynagrodzenia dla tego zawodu, co nie wyklucza, że w przyszłym sezonie w razie dokładnego uzgodnienia między stronami określenia poszczególnych pozycji taryfy zawód ten ewentualnie mógłby być włączony do orzeczenia, wobec czego Komisja wzywa obecnie strony do niezwłocznego dobrowolnego zawarcia umowy zbiorowej;

że objęcie zbiorowymi warunkami pracy, zawartymi w orzeczeniu zawodów: zdunskiego i terrakociarskiego winno uwzględnić stawki stosowane poprzednio w praktyce i określone w umowach zbiorowych;

że odnośnie postulatu robotników o skasowanie kategorii zarobków w poszczególnych zawodach Komisja uznaje, iż przy obecnym brzmieniu orzeczenia ustalone stawki posiadają charakter płacy minimalnej, natomiast skasowanie kategorii dotyczących wyżej wykwalifikowanych robotników byłoby dla tych robotników niekorzystne, pozbawiłoby wysokowkwalifikowanych możliwości dochodzenia różnicy stawek, a robotników mało wykwalifikowanych pozbawiłoby zachęty do uzyskania wyższych kwalifikacji, co dla przyszłego rozwoju budownictwa jest nieodzownie potrzebne i dlatego skasowanie kategorii w obecnym położeniu nie jest wskazane;

że w pozostałej części Komisja pozostawia orzeczenie z roku 1935 w dotychczasowym brzmieniu, uważając, iż inne zgłoszone przez strony postulaty mogą być uregulowane bądź w drodze wyjątkowych przepisów, bądź w drodze porozumienia stron, bądź wreszcie drogą wprowadzenia zmian do regulaminu pracy dla robót budowlanych i co do tych postulatów Komisja uważa się za niekompetentną;

że w szczególności odnośnie sprawy delegatów na budowie Komisja, rozumiejąc, iż warunki pracy na budowie, powodujące częste zmiany składu załogi, utrudniają normalne funkcjonowanie tej instytucji, niemniej jednak uznaje, iż przesładowanie lub wydalanie delegata tylko z tytułu spełniania przez niego funkcji jako takich jest niedopuszczalne, gdyż stanowi naruszenie elementarnych zasad dobrej wiary w dopełnieniu zobowiązań ze strony pracodawcy, obowiązanych do dopuszczania delegata do normalnego wykonywania jego funkcji;

że zakomunikowane Komisji fakty wydają się świadczyć, iż zobowiązanie to nie jest ze strony niektórych niesumiennej pracodawców należycie przestrzegane, jak również, że warunki bezpieczeństwa i higieny pozostawiają wiele do życzenia;

że wobec tego zachodzi konieczność wzmocnienia rygorów w tym zakresie, co jednak nie może znaleźć wyrazu w orzeczeniu Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej i dlatego konieczne jest uzupełnienie regulaminu pracy na budowie postanowieniami o wzmoczeniu rygorów w zakresie przestrzegania bezpieczeństwa i higieny pracy oraz w zakresie zakazu wydalania lub przesładowania delegata z tytułu spełniania przez niego funkcji jako takich, które to zmiany regulaminu pracy Komisja niniejszym stronom zaleca;

że zakomunikowane Komisji fakty sprowadzają robotników budowlanych do Warszawy z dalszych okolic Komisja uważa za zjawiska niepożądane wobec postawienia na rynku pracy w stolicy poważnej liczby bezrobotnych robotników budowlanych;

że jednak uprawnienia Komisji nie obejmują prawa ograniczenia tych zjawisk i w tym zakresie Komisja posiada węższe uprawnienia, aniżeli strony same, które w umowie zbiorowej mogły ustalić pewne ograniczenia lub zakazy w tej dziedzinie jako postanowienia obligatoryjne umowy, gdy orzeczenie Komisji może obejmować jedynie postanowienia normatywne;

że jednak Komisja uważa za swój obowiązek usilnie zaapelować do wszystkich czynników zainteresowanych o podjęcie energicznych środków przeciwdziałania przeciwko sprowadzaniu do stolicy nowych rzysz robotników, gdy rzysz robotników warszawskich pozostają bez pracy;

że powyższe przesłanki dają podstawę do wydania orzeczenia w sentencji jak niżej,

o r z e k a :

§ 1.

Ustala się następujące stawki płac robotniczych na robotach budowlanych za godzinę:

murarz I-ej kategorii, który wykonywa samodzielnie trudniejsze prace murowe lub tynkowe (np. licowanie ozdobne ścian licówką, murowanie filarów wielobocznych, trudniejszych sklepień; ciągnięcie i gierowanie ozdób architektonicznych, ozdobne tynkowanie ścian frontowych, sztalatury, tynki szlachetne, samodzielne ustawianie futryn i t. p.) — niemniej niż zł 1,30

pozostali murarze — niemniej niż „ 1,20

gracownik — niemniej niż „ 0,80

koźlarz noszący conajmniej 30 cegieł — niemniej niż „ 0,90

cieśla I-ej kategorii, który wykonywa samodzielnie według rysunku połączenia i zaciosy w więzaniach dachowych i innych oraz montuje takowe na miejscu przeznaczenia, wykonywa schody drewniane, podłogi białe, drzwi szpungowe i t. p. oraz samodzielnie wykonywa według rysunku szalunki do żelbetów — niemniej niż „ 1,25

pozostali cieśle — niemniej niż „ 1,00

zbrojarz, który wykonywa samodzielnie na podstawie otrzymanych rysunków gęście żelaza, układanie i wiązanie armatury na szalowaniach — niemniej niż „ 1,25

zbrojarz II-ej kategorii, który wykonywa gęście żelaza według szablonów i szkiców, układa i wiąże na szalowaniu armaturę żelazną — niemniej niż „ 0,80

betoniarz, który wykonywa układanie zaprawy betonowej w szalowaniach trudniejszych konstrukcji, ubijanie i wyrównywanie zabetonowane części konstrukcji żelbetów — niemniej niż „ 0,80

pomoc na budowie wszelkiego rodzaju (do noszenia materiałów, przy cieśli, przy zbrojarzu, betoniarzu i t. d.) — niemniej niż „ 0,65

Roboty przy rozbiórce i roboty ziemne na budowie (z wyjątkiem robót publicznych) opłacane są według stawki dla pomocy na budowie.

§ 2.

Ustala się następujące stawki za roboty malarskie za godzinę pracy:

malarz I-ej kategorii (samodzielny wykwalifikowany), który wykonywa wszelkie roboty klejowe i olejne, proste i ozdobne, doprawianie kolorów, ciągnięcie pasków wszelkiego rodzaju, patronowanie rysunków wielodoseniowych oraz mazerowanie — niemniej niż zł 1,30

malarz II-ej kategorii, która obejmuje wszystkich pozostałych malarzy, nawet nie posiadających świadectwa czeladniczego po przebyciu 3-ich lat praktyk. — niemniej niż „ 1,05

pomocnik malarski, który nie przebył 3-ich lat praktyki i wykonywa roboty przygotowawcze — niemniej niż „ 0,80

§ 3.

O ile na robocie budowlanej jest stosowany system akordowy, stawki jednostkowe za pracę w akordzie powinny być obliczone w taki sposób, aby zarobek ogólny robotnika akordowego był co najmniej o 25% wyższy od płacy dniówkowej robotnika odpowiedniej kategorii.

Za pracę na rusztowaniach wiszących (drabinach wiszących i t. p.) robotnik otrzymuje do każdego wynagrodzenia dodatek w sumie 50% jego stawki normalnej.

§ 4.

Warunki pracy robotników posadzkarskich ustala się na zasadach następujących:

- 1) Płaca akordowa za 1 mtr²:
 - a) za układanie deszczulek (klepek) posadzkowych na obce pióro, na gwóźdź i lepnik: przy długości od 20 cm do 29 cm (włącznie) przy długości od 30 cm i wwyż za łupanie pióra zł 1,— „ 0,90 „ 0,10
 - b) za układanie deszczulek posadzkowych na własne pióro, gwóźdź i lepnik:
 - przy długości od 20 cm do 29 cm (włącznie) „ 0,85
 - przy długości od 30 cm i wwyż „ 0,75
 - c) za układanie deszczulek posadzkowych na asfalcie:
 - przy długości od 20 cm do 29 cm (włącznie) „ 1,35
 - przy długości od 30 cm i wwyż „ 1,25
 - d) za przybicie listwy na płask wysokości od 2 do 3 cm i szerokości od 3 do 5 cm „ 0,05
 - e) za przybicie listwy na kant „ 0,10
 - f) za rozsmarowanie podkładu pod lepnik „ 0,05
 - (przy układaniu deszczulek posadzkowych bez pióra w sztorcu pracodawca dodaje gotowe pióro)
 - g) za ocyklinowanie deszczulek posadzkowych na gwóźdź i lepnik i zaciągnięcie woskiem (pastą) dostarczoną na roboty przez pracodawcę „ 0,50
 - za ocyklinowanie deszczulek ułożonych na asfalcie z zaciągnięciem woskiem (pastą) dostarczoną przez pracodawcę na roboty deszczulki powinny być roznieśione po lokalach:
 - za noszenie (pomijając częściowe uzupełnienia) będzie stosowana oddzielna zapłata, względnie do każdorazowej umowy.
 - Wyjazdy poza granicę miejscowości objętych niniejszym orzeczeniem pozostawia się do dobrowolnej umowy.
 - h) za specjalne kolorowanie (przez kolorowanie rozumie się, że deszczulki posadzkowe winny być ułożone jednakowego koloru i jednakowego słoju, tak, żeby pod światło nie było wyraźnych plam w postaci deszczulek jasnych lub ciemnych),
 - i) roboty dodatkowe nieobjęte powyższym cennikiem (jak to: wyjątkowe kolorowanie, wprawianie jednostajnych progów, przymocowywanie cokołów, układanie posadzki w cegielkę, kwadraty, w plecionkę, układanie posadzki taflowej, reperację i przekładanie starej posadzki) pozostawia się do dobrowolnej umowy;
 - j) za rozkładanie warstwy papieru pod deszczulkami specjalna dopłata doliczana nie będzie.
 - 2) Za dobrą normalną robotę uważa się należyte przybicie deszczulek, nabicie pióra szczelną na całej długości, ułożenie bez szpar, nieprzybijanie w widocznych miejscach deszczulek brakowych (biel, sętki) i ciemnej lub jasnej, rażącej w kolorze. Posadzka po ułożeniu nie może skrzywić. Przy lepniku lub asfalcie fachowe przymocowanie.
 - 3) Przerwa w pracy przy układaniu deszczulek lub posadzki wywołana nie z winy przedsiębiorcy, lecz z powodu innych robót budowlanych lub wstrzymania robót przez kierownictwo budowy nie jest opłacana przez przedsiębiorcę posadzkarskiego.
 - Przerwa w robocie, wywołana brakiem materiałów potrzebnych do układania posadzki z winy przedsiębiorcy posadzkarskiego, będzie opłacana przez przedsiębiorcę w stosunku minimum 1 zł za jedną godzinę.

§ 5.

Warunki wynagrodzenia układaczy płytek terrakotowych ustala się jak następuje:

- 1) za ułożenie 1 mtr² płytek glazury białej lub kolorowej przy usuniętych tynku zł 4,25
- 2) za ułożenie 1 mtr² posadzki z płytek terrakotowych rozm. 15 × 15 cm na przygotowanym betonie „ 2,25
- 3) za ułożenie cokołka z kwadratów za 1 mtr bież. „ 0,60
- 4) za ułożenie cholkielika zewn. lub wewn. za 1 mtr bież. „ 0,70
- 5) za ułożenie plintusa za 1 mtr bież. „ 0,75
- 6) układanie gorsekików z wolnej ręki za 1 mtr² „ 5,00
- 7) za ułożenie t. zw. fryzów na papierach za 1 mtr² „ 5,00

- 8) za ułożenie 1 mtr² posadzki z płytek terrakotowych rozm. 10 × 10 cm na przygotowanym betonie „ 3,50
- 9) wstawki rozm. 5 × 5 cm „ 4,00
- 10) wykładanie licówki elewacji frontów płytkami rozm. 14 × 7 cm za 1 mtr² „ 7,00
- 11) wykładanie klinkierem elewacji frontów płytkami rozm. 27 × 15 cm za 1 mtr² „ 5,00
- 12) wykładanie klinkierem elewacji frontów płytkami o rozm. 27 × 7 cm za 1 mtr² „ 6,50
- 13) za wyłożenie sufitów płytkami glazurami rozm. 15 × 15 cm z przygotowanego przez przedsiębiorcę rusztowania za 1 mtr² „ 8,50
- 14) za wykonanie pracy wymienionej w pkt. 13 płytkami o rozm. 15 × 7,5 cm za 1 mtr² „ 12,00
- 15) za ułożenie fryzu pojedynczego za 1 mtr bież. „ 0,80
- 16) za wyłożenie ścian płytkami rozm. 10 × 10 cm za 1 mtr² „ 6,50
- 17) za wyłożenie ścian płytkami rozm. 5 × 5 cm za 1 mtr² „ 9,00
- 18) za wyłożenie ścian płytkami rozm. 15 × 7,5 cm za 1 mtr² „ 6,50
- 19) za ułożenie ścian płytkami o licu dwustronnem, t. zw. płytkami Perkiwicz, o ile praca będzie wykonana na uprzednio przygotowanych ramach, za 1 mtr² „ 10,00
- 20) za wykonanie pracy wymienionej w pkt. 19 płytkami o rozm. 15 × 15 cm za 1 mtr² „ 7,50
- 21) za ułożenie ścian płytkami o licu dwustronnem, t. zw. płytkami Perkiwicz, bez ramek przygotowanych, za 1 mtr² „ 13,50
- 22) za wykonanie wyżej wymienionej pracy płytkami o rozm. 15 × 15 cm za 1 mtr² „ 12,00
- 23) za borowanie dziur dodatkowych, poza przewidzianymi w projekcie urządzenia przy pracy na czas wysokość stawki dla układacza wynosi za godzinę niemniej niż „ 0,30
- Pomoc układaczy płytek terrakotowych opłacana jest według stawki dla pomocy na budowie. „ 1,50

W razie wyjazdu do pracy poza obszar obowiązywania niniejszego orzeczenia pracodawca obowiązuje zwrot rzeczywistych kosztów podróży, dostarczenie mieszkania oraz 10% dodatek od podanych wyżej stawek wynagrodzenia.

Przerwy w robocie spowodowane nie z winy pracownika winny być opłacone przez pracodawcę według wysokości stawki godzinowej.

§ 6.

Płaca zdana za 8-godzinny dzień pracy wynosi 16 zł przy następujących obowiązkowych normach wydajności pracy:

- 1) w piecu kwadratowym 4-winklowym — 16 kafli kwadratowych na godzinę;
- 2) w piecach kwadratowych 5-winklowych — 14 kafli na godzinę;
- 3) zakończenie pieca — banda lub karnes z wyblatowaniem — liczy się za 2 rzędy;
- 4) karnes szablonowy, przecinany w połowie wzdłuż, pasowany na dół i górę — liczy się po 2 rzędy kafli;
- 5) za futrowanie w piecach bocznych ścian — dolicza się 2 godziny;
- 6) za kłamrowanie pieca po 4 kłamry na kafeł — dolicza się 2 godziny;
- 7) postawienie kuchni do Nr. 3 z kafli kwadratowych — 8 godzin;
- 8) taka sama kuchnia, lecz ze ścianką — 12 godzin;
- 9) do kuchni na połówce lub na karnesie — dolicza się 2,5 godz.;
- 10) za wyłożenie gazówki w kuchni — dolicza się 2 godziny;
- 11) za obsadzenie drabinki w ścianie — dolicza się 2 godziny;
- 12) kuchnia z ogrzewaniem bez ścianki do Nr. 3 ogrzewacz 10 rzędów wysoki i zakończenie — liczy się za 16 godzin;
- 13) taka sama kuchnia, lecz ze ścianką — liczy się za 20 godzin;
- 14) gdy dojdzie i blat lub kociołek — dolicza się 2 godziny;
- 15) kuchnia z piecem złączona — liczy się 30 godzin;
- 16) piece gładkie w rogach i w niszach — wydajność 6 kafli na godzinę;
- 17) piece gładkie 2-pokojowe lub 5-6 kątnie — wydajność 5 kafli na godzinę;
- 18) piece krajowe lub zagraniczne majolikowe o wymiarze: plinta — 3 rzędy, karnes — 7 rzędów i zakończenie — liczy się za 34 godziny;
- 19) piece fazowane tak krajowe, jak i zagraniczne liczy się jak piece gładkie;
- 20) do pieców majolikowych gładkich i innych dolicza się za konsolkę — 2 godziny, za niszę — 4 godziny i za płytę — 8 godzin;

- 21) wyłożenie ażuru w piecu gładkim liczy się jak za 14 kafli;
- 22) kuchnia gładka do Nr. 3 na karnesie lub połówce ze ścianką 3 rzędy i karnes — liczy się za 32 godziny;
- 23) rozebranie pieca kwadratowego przy powtórnym stawianiu — 4 godziny;
- 24) rozebranie kuchni kwadratowej ze ścianką przy powtórnym stawianiu — 3 godziny;
- 25) kuchnie restauracyjne kwadratowe i gładkie oraz inne roboty niedające się wyliczyć — na dniówki bez wydajności na dniówkę;
- 26) przestawianie pieców gładkich lub majolikowych — liczy się jak za postawienie nowych bez dopłaty za rozbiórkę;
- 27) piece rysunkowe — na dniówki bez wydajności;
- 28) przestawienie kuchni gładkiej całkowicie, t. j. z karnesem i ścianką — liczy się jak za postawienie nowej bez dopłaty za rozbiórkę;
- 29) kocioł pralniany rozmiaru 5 × 5 wysoki, 7 rzędów — liczy się za 12 godzin;
- 30) za kuchenkę do kotła pralnianego — dolicza się 3 godziny.

Wszystkie stare roboty, nieobjęte orzeczeniem, winny być wykonane bez norm wydajności na dniówkę.

Przerwy wynikłe z powodu wysłania zduna na robotę i niedostarczenia materiałów są płatne według stawek dniówkowych.

Wpłaty i obliczenia zarobków odbywają się w terminach tygodniowych i uiszczanie należności za pracę winno odbywać się w każdą sobotę w godzinach pracy lub bezpośrednio po zakończeniu pracy.

Pomoc zdunską opłacają pracodawcy w następującej wysokości:

- a) młodocianym do 18-tu lat jako minimum 50 groszy za godzinę;
- b) powyżej lat 18-tu jako minimum 65 groszy za godzinę.

§ 7.

Warunki umowy indywidualnej o pracę mniej korzystne dla robotnika, niż przewiduje orzeczenie, są nieważne i ulegają zastąpieniu na mocy prawa przez odpowiednie postanowienia orzeczenia niniejszego, natomiast warunki korzystniejsze pozostają w mocy.

§ 8.

Orzeczenie niniejsze obowiązuje przy wykonywaniu wszelkich robót budowlanych na obszarze okręgu administracyjnego m. st. Warszawy oraz na terenach bezpośrednio do Warszawy przylegających, na których warunki budownictwa są całkowicie z budownictwem warszawskim identyczne — a mianowicie: na Bielanach, w Boernerowie - Babicach, na Okęcu i Rakowie łącznie z Paluchem, na Gocławku, na forcie Bema i na Anopolu.

§ 9.

Rozliczenie zarobków robotnika winno być dokonywane, o ile postanowienia dotyczące poszczególnych kategorii objętych orzeczeniem nie stanowią inaczej, co najmniej raz na 2 tygodnie bezpośrednio po zakończeniu normalnych godzin pracy i na miejscu pracy, przyczem jednak w tygodniach, w których rozliczenia niema, winna być dana zaliczka, niemniej, niż 75% należności za pracę za ten okres.

§ 10.

Orzeczenie niniejsze obowiązuje od dnia 1 kwietnia 1936 r. do dnia 31 marca 1937 r. Na tem orzeczenie zakończono.

Jednocześnie Nadzwyczajna Komisja Rozjemcza,

mając na uwadze konieczność uporządkowania warunków pracy na robotach budowlanych na obszarze objętym orzeczeniem i wyrażając przeświadczenie, że uporządkowanie takie jest możliwe tylko przez nadanie orzeczeniu mocy powszechnie obowiązującej po przyjęciu go przez strony lub zatwierdzeniu orzeczenia,

uchwała:

zwrócić się do Pana Ministra Opieki Społecznej z prośbą o zgłoszenie na Radę Ministrów wniosku o nadanie orzeczeniu niniejszemu mocy powszechnie obowiązującej na całym obszarze, dla którego orzeczenie zostało wydane dla robót budowlanych, a to po myśli art. 9 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 604).

Przewodniczący
Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej
(—) M. Klott,
Główny Inspektor Pracy
Dyrektor Departamentu.

Członek:
(—) A. Olbromski,
Sędzia Sądu Apelacyjnego.

Członek:
(—) T. Szanior,
Naczelnik Wydziału.